

5. Про затвердження Порядку отримання благодійних (добровільних) внесків і пожертв від юридичних та фізичних осіб бюджетними установами і закладами освіти, охорони здоров'я, соціального захисту, культури, науки, спорту та фізичного виховання для потреб їх фінансування. Постанова КМУ від 04.08.2000 р. за №1222 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.kodeksy.com.ua/norm_akt/source-KMU/type-Постанова/1222-2000-p-04.08.2000.htm

6. Про порядок відображення у бухгалтерському обліку операцій пов'язаних з надходженнями у натуральній формі. Лист Державного Казначейства України від 12.05.2004 за №07-04/960-3876 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukraine.uapravo.net/data/base30/ukr30214.htm>

7. Про затвердження Інструкції про форми меморіальних ордерів бюджетних установ та порядок їх складання. Наказ Державного казначейства України від 27.07.2000 р. за №68. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/REG4791.html

8. Україна за останні місяці отримала медичної гуманітарної допомоги на суму понад 40 млн. грн. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.health.unian.ua/country/1027489-ukrajina-otrimala-medichnoji-gumanitarnoji-dopomogi-na-40-mln-grn.html>

References

1. Averina, O. (2011), "Charity: kinds, grounds of grant, limitation, and account", *Vse pro bukhhalterskyi oblik*, no. 118, pp. 8-13

2. Ministerstv okhorony zdorovia Ukrainy (2014), "Methodical recommendations of conduct of account of medications and medical wares are in establishments of health protection", available at: <http://medsprava.com.ua/regulations/2340/2592/2593/413948>

3. Ministerstvo Finansiv Ukrainy (2013), "About claim of Statute from the record-keeping of supplies of budgetary establishments and making alteration to some normatively legal acts from the record-keeping of budgetary establishments", available at: <http://document.ua/pro-zatverdzhennja-polozhennja-zbukhgalterskogo-obliku-zapas-doc171159.html>

4. Holovne upravlinnia Derzhavnoho kaznacheistva Ukrainy (1999), "An order of record-keeping and accounting is in budgetary establishments of humanitarian help", available at: <http://treasury.gov.ua/main/doccatalog/>

5. Postanova Kabinet Ministriv Ukrainy (2000), "About claim of Order of receipt of eleemosynary (voluntarily) payments and offerings from legal and physical entities by budgetary establishments and establishments of education, guard of zdorov'ya, social defence, culture, science, sport and physical education, for the necessities of their financing", available at: http://kodeksy.com.ua/norm_akt/source-KMU/type-Постанова/1222-2000-p-04.08.2000.htm

6. Derzhvne Kaznacheistvo Ukrainy (2004), "About the order of reflection in the record-keeping of operations of pov'yazanikh with receipts in a natural form", available at: <http://ukraine.uapravo.net/data/base30/ukr30214.htm>

7. Derzhvne Kaznacheistvo Ukrainy (2000), "On approval of the Instruction on the form of budgetary institutions memorial orders and the order of assembly", available at: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/REG4791.html

8. Ukraine for the last months got humanitarian medicare to the amount of over 40 million Uah, available at: <http://health.unian.ua/country/1027489-ukrajina-otrimala-medichnoji-gumanitarnoji-dopomogi-na-40-mln-grn.html>

УДК 657 : 334. 723

Мошковська О.А.,
к.е.н., доцент, докторант кафедри бухгалтерського обліку
Київський національний торговельно-економічний університет

ОРГАНІЗАЦІЙНО - МЕТОДИЧНІ ПРИНЦИПИ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ НА ВИРОБНИЧИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

Moshkovska O.A.,
cand.sc.(econ.), assoc. prof., doctoral candidate of department of accounting
Kyiv National University of Trade and Economy

ORGANIZATIONAL AND METHODOLOGICAL PRINCIPLES OF ACCOUNTING MANAGEMENT ON PRODUCTION ENTERPRISES

Постановка проблеми. Кардинальна переорієнтація парадигми розвитку України, як незалежної держави, зміна вектору руху вітчизняних підприємств в бік ринкових умов господарювання, особливо після підписання угоди про асоціацію з Європейським Союзом, загострення політичної ситуації в державі спрямовують керівництво вищої ланки вітчизняних промислових підприємств на пошук нових, надійних джерел інформації щодо стану справ всередині компанії, надати яку може впроваджений на підприємстві управлінський облік. Особливо це актуально для діючих виробничих підприємств, що пов'язано з необхідністю їх переорієнтації та пошуку нових ринків збуту, залученням додаткових інвестиційних джерел фінансування з метою переоснащення виробничих потужностей та підвищення якісних показників продукції власного виробництва, перегляду

асортиментної політики. Функціонування системи управлінського обліку повинно здійснюватись на певних організаційно – методичних принципах (припущеннях), кількість і зміст яких мають різне тлумачення в теоретичних поглядах і практичних рекомендаціях зарубіжних і вітчизняних науковців.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання впровадження, організації та ведення управлінського обліку як в зарубіжних компаніях, так і на вітчизняних підприємствах є актуальним напрямом дослідження багатьох науковців. Теоретичні засади та особливості організації управлінського обліку в зарубіжних корпораціях і компаніях розглянуті в змістовних працях Х. Андерсона, А. Апчерча, П. Брюера, Р. Гаррісона, Р. Ентоні, Д. Колдуелла, Б. Нідлза, Е. Норіна, Дж. Ріса, Дж. Фостера, Ч.Т. Хорнгрена, а також основоположника управлінського обліку на теренах колишнього СРСР, д.е.н., професора, академіка М.Г. Чумаченка. З урахуванням того, що сутність і теоретичні засади управлінського обліку почали обговорюватись вітчизняними науковцями в кінці 80-х та на початку 90-х років ХХ ст., то перші наукові дослідження щодо сутності та практичних аспектів впровадження й організації вищезазначеної системи обліку на вітчизняних підприємствах мали місце в кінці ХХ – на початку ХХІ ст. Проблемні питання впровадження та ведення управлінського обліку як в теоретичному аспекті, так і в практичній площині в російських компаніях були розглянуті в наукових працях, дисертаційних дослідженнях і в практичних рекомендаціях І.В. Аверчева, М.А. Вахрушиної, Л.С. Васильєвої, І.Є. Глушкова, В.Б. Івашкевича, О.Є. Карпова, Т.П. Карпової, М.В. Петровської, Д.І. Ряховського. Теоретичні положення та практичні напрацювання щодо доцільності застосування системи управлінського обліку на вітчизняних підприємствах були об'єктом дослідження та методичних рекомендацій М.І. Бондаря, Ф.Ф. Бутинця, С.Ф. Голова, М.Д. Корінька, П.О. Куцика, Д.С. Лозовицького, Л.В. Нападівської, М.С. Пушкаря, Н.М. Цветкової, В.А. Шпака. Проте структура та зміст організаційно – методичних принципів управлінського обліку, притаманним вітчизняним промисловим підприємствам, детально не розглядалися, що і викликало необхідність подальших досліджень.

Постановка завдання. Метою дослідження є визначення структури та сутності організаційно – методичних принципів управлінського обліку на виробничих підприємствах з метою підвищення ефективності їх функціонування та конкурентоспроможності.

Виклад основного матеріалу дослідження. Відомий вчений, провідний лектор Каледонського університету (м. Глазго, Велика Британія) А. Апчерч [1, с. 15] зазначає, що терміни «принципи» і «практика» є взаємопов'язаними. В процесі здійснення господарської діяльності у вищого керівництва компанії завжди виникає необхідність пошуку відповіді на численні питання «чому» і «як». Проблема полягає в тому, що відповіді на вищезазначені питання неможливо знайти відокремлено, їх необхідно шукати інтегровано, не надаючи перевагу абстракції принципів та не занурюючись в технічні деталі на практиці.

В офіційній термінології управлінського обліку СІМА [13, с.19] зазначено, що основні принципи управлінського обліку (fundamental management accounting concepts) – це принципи, які використовуються в процесі підготовки інформації в системі управлінського обліку (International Management Accounting Practice Statement No 1 of the Financial and Management Accounting Committee of IFAC). Перелік основних принципів управлінського обліку та їх сутність наведені в табл. 1.

Таблиця 1

Основні принципи управлінського обліку

Термін	Визначення
Принцип підзвітності (accountability concept)	Управлінський облік надає інформацію, яка створює передумови щодо можливості оцінити ступінь досягнення організацією поставлених завдань, а також внесок її підрозділів в досягнення цих завдань. З метою здійснення подальших дій на основі вищезазначеної інформації необхідно постійно визначати обов'язки та ключові результати діяльності кожного співробітника компанії.
Принцип контрольованості (controllability concept)	За допомогою управлінського обліку визначаються елементи або різновиди діяльності, на які керівництво спроможне або не спроможне здійснювати вплив, та оцінюються ризики і несприятливі фактори. Вищезазначене сприяє відповідному моніторингу, аналізу, порівнянню та поданню інформації, яка може бути використана конструктивним чином в процесі контролю, оцінці та зміні функцій керівництва.
Принцип взаємозв'язку (interdependency concept)	Управлінський облік в умовах бізнесу, який постійно ускладнюється, повинен мати доступ до внутрішніх і зовнішніх джерел інформації щодо таких інтерактивних функцій, як маркетинг, виробництво, персонал, постачання і фінансування. Вищезазначене допомагає впевнитися в тому, що інформація є адекватно збалансованою.
Принцип доречності (інформації) (relevancy concept)	Управлінський облік повинний забезпечувати гнучкість в процесі збору та обробки інформації. Вищезазначене сприяє дослідженню та поданню в чіткій, зрозумілій та своєчасній формі такої кількості альтернатив, які є необхідними для впевненого прийняття справедливих рішень. За своєю сутністю цей процес є динамічним та спрямованим в майбутнє. Т.ч., інформація повинна відповідати критеріям застосування та відповідності.
Принцип надійності (інформації) (reliability concept)	Інформація управлінського обліку повинна бути такої якості, яка надає впевненості в її надійності. Довіра користувача до інформації залежить від її джерела, цілісності та повноти.

Джерело: [13]

Система управлінського обліку США, що використовується у виробничому процесі [8, с.12], базується на трьох узагальнюючих принципах, які, в свою чергу, деталізовані відповідним чином (табл. 2).

Таблиця 2

Принципи управлінського обліку США

Обумовлені вимогами фінансового обліку	Ті, які формують склад і процедури ведення управлінського обліку	Ті, які визначають напрями і способи обліку в конкретних ситуаціях управління виробництвом
1. Безперервність діяльності підприємства	1. Єдність одиниць вимірювання, які використовуються в плануванні і обліку процесу виробництва	1. Періодичність, яка відтворює виробничий та комерційний цикли
2. Доречність	2. Послідовність та багатократність використання первинної та проміжної інформації	2. Облік затрат за процесами діяльності підприємства
3. Суттєвість	3. Повнота і аналітичність, які забезпечують вичерпною інформацією користувачів щодо об'єктів обліку	3. Облік затрат на основі руху продукту
4. Достовірність	4. Нормативний і бюджетний (кошторисний) методи контролю за рухом виробництва, зростанням затрат та результатами виробництва	4. Відповідність доходів і затрат на основі тимчасової визначеності факторів господарської діяльності
5. Облік по собівартості	5. Логічність формування показників внутрішньої звітності, яка відтворює комунікативний зв'язок між рівнями і об'єктами управління	5. Визнання результатів діяльності структурних підрозділів підприємства
6. Періодичність		
7. Відповідність доходів і витрат		

Джерело: [8]

Сукупність організаційно-методичних принципів є вихідними положеннями, які регулюють процес впровадження та ведення управлінського обліку. Як зазначають науковці [4; 6; 7], процес формування принципів є складним і довготривалим.

Принцип (від лат. *principium* – основа, першоджерело) представляє собою основне, головне положення будь-якої теорії, вчення, науки [12, с. 520]. Провідний російський науковець в сфері управлінського обліку, д.е.н., професор М.А. Вахрушина [4, с. 32] зазначає, що, досліджуючи принципи управлінського обліку, доцільно брати до уваги наступні дві обставини :

- місце, яке посідає управлінський облік в загальній бухгалтерській системі;
- мета, яка реалізується на підприємстві завдяки впровадженню та веденню управлінського обліку.

Оскільки управлінський облік представляє собою підсистему бухгалтерського обліку, ним об'єктивно використовуються основні принципи фінансового обліку (обачності, повного висвітлення, автономності, послідовності, безперервності, нарахування та відповідності доходів і витрат, превалювання сутності над формою, історичної (фактичної) собівартості, єдиного грошового вимірника, періодичності) [11]. Проте головною метою управлінського обліку є формування звітності, яка спеціально готується для менеджерів різного рівня управління. Вищезазначене є передумовою для:

- більш ефективного реалізації принципів фінансового обліку в системі управлінського обліку;
- використанню в системі управлінського обліку власних принципів, які непридатні фінансовому обліку.

З урахуванням вищезазначеного, д.е.н., професор М.А. Вахрушина [4, с. 34] виокремлює наступні принципи, які притаманні тільки управлінському обліку:

- оперативність подання інформації;
- конфіденційність представленої інформації;
- корисність підготовленої інформації;
- гнучкість системи управлінського обліку;
- прогнозованість системи управлінського обліку;
- економічність поданої інформації;
- принцип делегування відповідальності та мотивації виконавців;
- принцип управління за відхиленнями;
- принцип контролюваності показників внутрішньої звітності.

Д.е.н., професор В.Б. Івашкевич [6, с.26] виокремлює в ролі основного принципу управлінського обліку його орієнтацію на забезпечення інформаційних потреб управління, вирішення завдань внутрішньофірмового менеджменту різного рівня прав і відповідальності.

Д.е.н., професор Т.П. Карпова [7, с.15] узагальнює спільну організаційно – методологічну основу, яка притаманна одночасно і фінансовому, і управлінському обліку. До спільних методів віднесено:

- документацію або інші носії інформації;
- інвентаризацію;
- оцінку та калькуляцію;

- групування об'єктів обліку;
- звітність підрозділів;
- внутрішню звітність підприємства;
- зовнішню звітність.

Спільними принципами, які визначають методологію ведення як фінансового, так і управлінського обліку, є:

- єдиний підхід щодо вибору цілей і завдань управлінського та фінансового обліку на підприємстві;
- єдині планово – облікові одиниці щодо двох різновидів обліку;
- однократність введення первинної інформації для двох різновидів обліку;
- доповнення інформації одного різновиду обліку іншим;
- багаторазове використання проміжної інформації з метою управління, узагальнення, формування звітності;
- оперативність, достовірність, стандартизація інформації.

В той же час науковець зазначає, що в процесі ведення фінансового обліку використовуються загальноприйняті, стандартизовані принципи обліку, а для методологічного забезпечення управлінського - використовується корисна специфічна інформація з метою прийняття певних рішень, не враховуючи норм та юридичних вимог.

Безпосередньо до складу принципів управлінського обліку науковець включає [7, с.35] :

- безперервність діяльності підприємства;
- використання єдиних (планово - облікових) одиниць виміру для планування та обліку виробництва, що забезпечує між ними прямий та зворотній зв'язок;
- оцінювання результатів діяльності структурних підрозділів підприємства;
- послідовність та багаторазове використання первинної та проміжної інформації з метою управління, що значно спрощує систему обліку та підвищує її ефективність;
- формування показників внутрішньої звітності як основи комунікаційних зв'язків між певними рівнями управління;
- використання бюджетного (кошторисного) методу управління затратами, фінансами, комерційною діяльністю;
- повноту й аналітичність, які забезпечують вичерпною інформацією користувачів щодо об'єктів обліку;
- періодичність, яка відображає виробничий і комерційний цикли підприємства.

Окремі російські науковці [2; 5], наголошуючи на тісному взаємозв'язку управлінського та фінансового обліку, зазначають, що особливістю управлінського обліку є його зв'язок з процесами управління й обліку. У зв'язку з вищезазначеним, в процесі ведення управлінського обліку використовуються більшість принципів (припущень), які притаманні фінансовому обліку, що затверджені в Російській Федерації ПБО 1/98 «Облікова політика організації». До складу таких принципів відносять:

- припущення майнової відокремленості;
- припущення безперервності діяльності підприємства;
- припущення послідовності використання облікової політики;
- припущення часової визначеності фактів господарської діяльності.

Проте в управлінському обліку, як підкреслюють К.Ю. Воронова та Г.В. Уліна [5, с.21], використовуються й інші принципи, зокрема:

- принцип вартісної оцінки використання єдиних одиниць вимірювання для планування й обліку;
- принцип формування внутрішньої звітності;
- принцип бюджетного (кошторисного) управління фінансово - господарською діяльністю підприємства ;
- оцінка результатів діяльності структурних підрозділів підприємства.

Група науковців під керівництвом д.е.н., професора О.М. Кізілова та І.М. Богатої [2, с.15] вважають за доцільне додати до вищезазначеного переліку низку додаткових принципів:

- послідовність та багатократність використання первинної та проміжної інформації з метою управління (принцип комплексності);
- повноту та аналітичність, що забезпечують отримання вичерпної інформації щодо об'єктів обліку;
- принцип періодичності.

Український науковець, д.е.н., професор Л.В. Нападовська [9, с.64] визначає структуру принципів управлінського обліку, виходячи як зі стратегічного напрямку його спрямування, так і філософської точки зору:

- методологічний плюралізм;
- орієнтація обліку на досягнення стратегічних цілей підприємства;
- результативність;

- відповідальність за прийняті рішення;
- «різна собівартість – для різних цілей»;
- економічність.

Д.е.н., професор Ф.Ф. Бутинець [3, с. 35] підкреслює, що система управлінського обліку, організована на конкретному підприємстві, відповідає загальноприйнятим принципам обліку:

- принципу безперервності діяльності;
- принципу єдиного грошового вимірника;
- принципу повноти та достовірності діяльності;
- принципу періодичності.

Проте, управлінський облік як система має і свої власні принципи:

- оцінка результатів діяльності структурних підрозділів підприємства;
- прийнятність і багаторазовість використання первинних даних;
- оперативне управління;
- бюджетний метод управління.

Все більша кількість вітчизняних виробничих підприємств в сучасних умовах господарювання починають впроваджувати та вести управлінський облік, який ґрунтується як на принципах фінансового, так і на найбільш суттєвих принципах безпосередньо управлінського обліку, зокрема, принципі формування внутрішньої звітності, принципі бюджетного (кошторисного) управління фінансово - господарською діяльністю підприємства, принципі оцінки результатів діяльності структурних підрозділів підприємства та принципі «різна собівартість – для різних цілей».

Висновки з проведеного дослідження. Проаналізувавши сутність і структуру організаційно – методичних принципів управлінського обліку з урахуванням особливостей теоретичних засад і практичних напрацювань в зарубіжних і вітчизняних наукових джерелах, доцільно зробити наступні висновки:

- в зарубіжних наукових працях термін «принципи управлінського обліку» не використовується;
- сутність принципів управлінського обліку визначена тільки в офіційній термінології управлінського обліку СИМА;
- відомі науковці Російської Федерації вважають, що в процесі ведення управлінського обліку використовуються як принципи фінансового обліку, так і специфічні, притаманні тільки управлінському обліку;
- провідні вітчизняні науковці розглядають структуру організаційно – методичних принципів управлінського обліку як такі, що можуть бути запозичені зі складу загальноприйнятих принципів фінансового обліку, так і безпосередньо такі, які притаманні тільки управлінському обліку, або мають стратегічно – філософське підґрунтя;
- для виробничих підприємств в системі управлінського обліку актуальними є принцип формування внутрішньої звітності, принцип бюджетного (кошторисного) управління фінансово - господарською діяльністю підприємства, принцип обліку затрат за процесами діяльності підприємства, принцип оцінки результатів діяльності структурних підрозділів підприємства та принцип «різна собівартість – для різних цілей».

Література

1. Апчёрч А. Управленческий учет : принципы и практика / А. Апчёрч: Пер. с англ. под ред. Я.В. Соколова и И.А. Смирновой. – М. : Финансы и статистика, 2002. – 952 с.
2. Бухгалтерский управленческий учет / Е.А. Бойко, А.Н. Кизилов, Г.Г. Нор-Аревян и др.: под. ред. проф., д.э.н. А.Н. Кизилова, проф., д.э.н. И.Н. Богатой. – Ростов н/Д: «Феникс», 2005. – 380 с.
3. Бутинець Ф.Ф. Бухгалтерський управлінський облік: навчальний посібник для студентів спеціальності 7.050106 «Облік і аудит» / Ф.Ф. Бутинець, Л.В. Чижевська, Н.В. Герасимчук. – Житомир, ЖІТІ, 2000. – 448 с.
4. Вахрушина М.А. Бухгалтерский управленческий учет: учеб. пособие для студ. вузов, обучающихся по экон. спец. / М. А. Вахрушина. – 6-е изд., испр. – М. : Омега-Л, 2007. – 570 с.
5. Воронова Е.Ю. Управленческий учет на предприятии : учеб. пособие/ Е.Ю. Воронова, Г.В. Улина. – М. : ТК Велби, Изд-во Проспект, 2006. – 248 с.
6. Ивашкевич В.Б. Бухгалтерский управленческий учет / В.Б. Ивашкевич. – М. : Юристь, 2003. – 618 с.
7. Карпова Т.П. Управленческий учет: учебник для вузов / Т.П. Карпова. – М. : ЮНИТИ, 2000. – 350 с.
8. Красова О.С. Управленческий учет в США / О.С. Красова. – М. : ООО «Журнал «Горячая линия бухгалтера», 2006. – 168 с.
9. Нападовська Л.В. Управлінський облік: підруч. для вузів / Л.В. Нападовська. – 2-ге вид., доопрац. та допов. – К. Київ. нац. торг.- екон. ун-т, 2011. – 641 с.
10. Нидлз Б. Принципы бухгалтерского учета / Б. Нидлз, Х. Андерсон, Д. Колдуэлл : пер. с англ. под ред. Я.В. Соколова. – 2-е изд., стереотип. – М. : Финансы и статистика, 1999. – 496 с.
11. Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 № 966-XIV зі змін. та допов. – Режим доступу: www.rada.gov.ua
12. Словарь иностранных слов / Под ред. И.В. Лехина, С.М. Локшиной, Ф.Н. Петрова (гл. ред.), Л.С. Шаумяна. – 6 – е изд., перераб. и доп. – М. : изд-во «Советская Энциклопедия», 1964. – 784 с.
13. Управленческий учет: официальная терминология СИМА / Пер. с англ. О.Е. Николаевой, Т.В. Шишковой. – М. ИД ФБК – ПРЕСС, 2004. – 200 с.
14. Хорнгрен Ч.Т. Бухгалтерский учет: управленческий аспект / Ч.Т. Хорнгрен, Дж. Фостер: пер. с англ. и под ред. Я.В. Соколова. – М. : Финансы и статистика, 2005. – 416 с.

References

1. Apcherch, A. (2002), *Upravlencheskiy uchet: principy i praktika* [Administrative account: principles and practice], Finansy i statistika, Moscow, Russia, 952 p.
2. Boyko, E.A., Kizilov, A.N. and Nor-Areyan, G.G. (2005), *Buhgalterskiy upravlencheskiy uchet* [Administrative record-keeping], Feniks, Rostov-na-Donu, Russia, 380 p.
3. Butynets, F.F., Chyzhevska, L.V. and Herasymchuk, N.V. (2000), *Bukhholderskiy upravlinskiy oblik* [Administrative record-keeping], ZhITI, Zhytomyr, Ukraine, 448 p.
4. Vahrushina, M.A. (2007), *Buhgalterskiy upravlencheskiy uchet* [Administrative record-keeping], 6th ed, Omega-L, Moscow, Russia, 570 p.
5. Voronova, E.Yu. and Ulina, G.V. (2006), *Upravlencheskiy uchet na predpriyatii* [Administrative account on an enterprise], TK Velbi, Izd-vo Prospekt, Moscow, Russia, 248 p.
6. Ivashkevich, V.B. (2003), *Buhgalterskiy upravlencheskiy uchet* [Administrative record-keeping], Yurist, Moscow, Russia, 618 p.
7. Karpova, T.P. (2000), *Upravlencheskiy uchet* [Administrative account], YuNITI, Moscow, Russia, 350 p.
8. Krasova, O.S. (2006), *Upravlencheskiy uchet v SShA* [An administrative account is in the USA] ООО «Zhurnal «Goryachaya liniya buhaltera», Moscow, Russia, 168 p.
9. Napadovska, L.V. (2011), *Upravlinskiy oblik* [Administrative account], 2nd ed, Kyiv. nats. torh.-ekon. un-t, Kyiv, Ukraine, 641 p.
10. Nidlz, B., Anderson, H. and Koldujell, D. (1999), *Principy buhgalterskogo ucheta* [Principles of record-keeping], 2nd ed, Finansy i statistika, Moscow, Russia, 496 p.
11. Supreme Council of Ukraine (1999), The Law of Ukraine "About a record-keeping and financial reporting in Ukraine", available at: www.rada.gov.ua.
12. Lekhin, I.V., Lokshina, S.M., Petrov, F.N. and Shaumyan, L.S. (ed.) (1964), Dictionary of foreign words, 6th ed, Sovetskaja Jenciklopedija, Moscow, Russia, 784 p.
13. Nikolaeva, O.E., Shishkova, T.V. (ed.) (2004), *Upravlencheskiy uchet: oficial'naja terminologija CIMA* [Administrative account: official terminology of CIMA], ID FBK-PRESS, Moscow, Russia, 200 p.
14. Horngren, Ch.T. and Foster, Dzh. (2005), *Buhgalterskiy uchet: upravlencheskiy aspekt* [Record-keeping: administrative aspect], Finansy i statistika, Moscow, Russia, 416 p.

УДК 657.2.016

Будько О.В.,
к.е.н., доцент, завідувач кафедри обліку і аудиту
Дніпродзержинський державний технічний університет

КЛАСИФІКАЦІЯ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ З МЕТОЮ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ СТАЛИМ РОЗВИТКОМ ПІДПРИЄМСТВА

Budko O.V.,
cand.sc.(econ.), assoc. prof., head of department of accounting and auditing
Dniprodzerzhynsk State Technical University

CLASSIFICATION OF ACCOUNTING AND ANALYTICAL INFORMATION TO SATISFY INFORMATION NEEDS FOR MANAGEMENT OF THE SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF THE ENTERPRISE

Постановка проблеми. Важливою складовою процесу формування та реалізації державної стратегії сталого розвитку є інформація у вигляді відомостей про економічну, екологічну та соціальну діяльність і зовнішнє середовище підприємства, які забезпечують прийняття управлінських рішень щодо його функціонування та розвитку. Інформація сприяє визначенню цілей, методів та технології управління, підготовці управлінських рішень та контролю за їх виконанням. Реалізація стратегії сталого розвитку можлива шляхом трансформаційних процесів в економічних системах на макро-, мезо- та мікрорівнях, які знаходять своє відображення в інформаційних системах управління та, відповідно, в підсистемах обліку, аналізу та контролю, основою яких є обліково-аналітична інформація.

Обсяг обліково-аналітичної інформації постійно зростає у зв'язку з постійними змінами та складнощами внутрішнього та зовнішнього середовища, в якому функціонує підприємство. Відповідно, значний обсяг обліково-аналітичної інформації вимагає її логічного групування задля задоволення різноманітних потреб її користувачів. Цілі сталого розвитку є різними, а тому вимагають відповідного